

invidet felicitatem patris sui, discedat, & separetur ab eo.

Adducitur D. Matthæus.

QUESTIO III.

Quare ex telonio Matthæus vocatur à Christo ad Apostolatam?

11. Textus. Ait D. Matthæus hoc cap. 9. num. 9. Cum transiret inde Jesus vidit hominem sedentem in telonio Matthæum nomine, & ait illi, sequere me: quod explicavi tom. 2. cap. 27. per 19. quæstiones, & obiter nota, quantum distat ingenium justorum à conditione, ac natura peccantium, nam Matthæus hic suum crimen manifestat, cum de se scribat, quod sedens in telonio, officio iniqui atis, usurarum voragine, ac totius malitiæ domicilio, cum tamen ipsemet Evangelista Christi genealogiam scribens dum de Salomone loquitur, ait, fuisse natum: Ex ea, qua fuit Orias: Matth. 1. n. 6. & cum beneficiret nomen Betsabee, tamen ejus nomen silentio involvit ad infamiam vitandam, ut notat Abulens in cap. 1. Matth. 16. Hoc factum est ad excusationem infamiae, quia si poneretur nomen Betsabee, videbatur magis infamari, Justus sua crimina prodit, aliorum vero regit, & abscondit; e contra vero peccatores aliorum peccata detegunt, & in omnium oculis proferunt, sua vero omni involuero; ac tegumento involvunt ut ne facinoris simulatio appareat, ut justis & innocentes judicentur.

12. D. Chryl. Ad quæstionem Respondet primò D. Chrysol. serm. 30. ait: Quod Christus D. Matthæum publicanum, sic in Apostolum commutavit, ut qui erat fraudator pecunia, fieret gratia distributor: & de impietatis schola, ad pietatis magistrum perveniret fieretque Doctor misericordia, qui avaritia fuerat insulior: Ecce consilium Divina sapientia Vidit Christus Matthæum sedentem in telonio; jacentem in peccatorum barathro, cupiditatum pondere alte oppressum, ut quo profundius jacebat ad vitium, sublimius resurgeret ad virtutem, & de infirmissima profunditatis ruina summum teneret sanctitatis fastigium: ut de impietatis schola ad pietatis magistrum perveniret: Ut fervor, ac zelus impietatis transmutaretur in generositatem virtutis, & victorum audaciam virtutis studium per se æmularetur: ut de impietatis schola, ad pietatis magistrum perveniret: Ut alibi dixi: ex D. Augustino de zelo Moylis interficientis Aegyptum, Exod. 2. & de fervore Pauli persequentis Ecclesiam, Act. 9.

13. Secundò: rectè D. Chrysol. statim citandus confert nostrum Apostolum cum paralytico sanato, de quo fit mentio immediatè antecedentem in hoc cap. 9. n. 2. Cui dixit Christus D. Dimittuntur tibi peccata tua: & simul illi dedit sanitatem, & inde profectus cum vidisset Matthæum sedentem in telonio, ait illi: sequere me: Paralytico veniam dedit peccatorum, quam etiam concessit Matthæo, & insuper eum ad sui sequelam vocavit, ac inter Apostolos numeravit. Cur non magis ad Apostolatam tra-

xit paralyticum, quam publicanum? publicanus criminiosior erat, & majoribus peccatis implicatus, cur ergo publicanus ad Apostolatam evehitur, non vero paralyticus. D. Chrysol. dubium proponens ita solvit c. 30. Quare publicanus, qui major videtur in crimine, major habetur in munere: Nam mox Apostolus certa pradius dignitate, non solum ipsum accepit, sed aliis indulgentiam tribuit peccatorum, & totum orbem splendore Evangelica prædicationis irradiat; paralyticus sola dignus venia vix habetur. Vis nosse quare plus consecutus est publicanus? ut publicanus gentilis populi typum teneat, paralyticus Judaici populi sit figura, qui hodie mala valetudinis tenetur in lecto: Ratio discriminis est, quia publicanus alienus à virtute, & religione populum gentilem significabat? Paralyticus Judaicam gentem, quæ adhuc in lectulo suæ infirmitatis, ac cæcitatibus jacet, nec Christo adhæret intimis, & ideo derelinquitur, & typus gentilitatis ad Christi sequelam assumitur. Dicam etiam, Paralyticus sanatus abiit in domum suam, ut dicitur hoc cap. 9. Matth. n. 7. At Matthæus relicto omnibus secutus est, & quia omnia sua ob Christum dimittit, magnorum dignus invenitur.

14. Tertiò D. Chrysol. serm. 28. Ait Christus Matthæo. sequere me, hoc est depone pondera, rumpe vincula, solve laqueos. Me sequere. Quare te, perde usuram, ut te valeas invenire. Præclare multa Chrysol. stringit: depone pondera peccatorum; rumpe vincula usurarum, quibus homo astringitur, ac ligatur tanquam captivus: solve laqueos diaboli, scilicet, quos contra animam tuam tetendit, ut te perdat. Quare te: nam dum homo talibus cupiditatibus tenetur, alienus est à se: perde usuram, ut te valeas invenire: siquidem usuræ laqueos, & vincula secum involvunt, ut te undique tanquam captivum, ac ligatum teneant, nimio comparandi pecunias affectu: ergo perde usuram, ut animam tuam valeas invenire ad salutem.

15. Ait Regius Vates Psalm 71. n. 14. Ex usuris & iniquitate redimet animas eorum: & honorabile nomen eorum coram illo: de potentibus, ac divitibus loquitur Psalmographus: preme tamen verbum, Redimet: Ubi redemptio intervenit, supponitur captivitas, quam captivitas pati potest in divitibus, ac potentibus, qui videntur totum mundum dominare, ac omnia subjecta habere sub pedibus suis: quo modo ergo in eis captivitas? ab ipsomet affectu, ac amore divitiarum, ac suarum rerum, qui tam vehementer eos tenet, ac ligat, ut captivos reddat. Ipsamet avaritia facit hominem captivum, sic dixit D. Augustin. Tract. in Psalmos. Avaritia illa, qua captivavit Discipulum comitem Christi, captivavit & militem custodem sepulchri: Ait Propheta in præsentem, quod à tali captivitate, ac nimio affectu divitiarum Deus suos electos redimet, & liberavit. D. Ambrosius lib. in Tobiam, c. 2. ponderans, quod in usura est pecunia principalis, quæ dicitur fors, & lucrum, quod appellatur scenus sic ait sanct. Doctor: Non sic trepidam, de quorum damnatione fors ducitur: non sic dejecti, ac suspensæ pavitiam, de quorum captivitate expectatur sortis eventus; illic enim unius captivitas, hic plurimum adducitur. Magnum & mirabile benefi-

16. Incognitus. Ait Apostolus 1. ad Timoth. 6. num. 9. Nam qui volunt divites fieri incidunt in tentationem, & in laqueum diaboli, ac in desideria multa inutilia ad suas divitias comparandas. Verba illa, in laqueum diaboli: quia per nimiam voluntatem comparandi divitias, tanquam captivus teneretur homo in omni pravitate, & nequitia, ut fugiat ab omni bono, & in omnem turpitudinem, ac nequitiam projiciatur. Salvian. lib. 2. ad Ecclesiam Catholic. ait: Cum Apostolus dicat habentes victum & vestitum, his contenti sumus; nam qui volunt divites fieri, incidunt in tentationes diaboli; ergo ut videmus in rebus tam necessariis est salus, in superfluis laqueus, in mediocritate Dei gratia.

17. Textus. Ait Text. n. 10. Factum est discumbente eo in domo, ecce multi publicani & peccatores venientes discumbebant cum Jesu, & discipulis ejus, quod explicavi citato c. 27. q. 11. 12. 13. 14. & 15. Nunc vero adde, & obiter nota, quod cum ægrè illud pertulissent Pharisei, Christus respondit, non veni vocare justos, sed peccatores: Quæ verba ponderans D. Chrysol. serm. 28. sic ait: sic dicens, non repulsi justos, sed injustos, qui se mentiebantur, exclusi. Christus ergo quoad peccatores venit, peccata delere voluit, cum peccatoribus voluit commorari: Christus D. cum in præsentem ait, non veni vocare justos: verè, ac proprie justos non exclusit à se, sed justos falsos, & apparentes, hypocritas nempe, qui cum sint verissime injusti, se eximè justos mentiuntur, venit vocare peccatores; peccata delere voluit, cum peccatoribus voluit commorari: Venit vocare peccatores, ut in eis peccata deleret, ut ita justos faceret, ut eos secum haberet, ut patet in Matthæo: at verò si in peccatis perduraverint, cum peccatoribus voluit commorari: Est Dominus in præsentem cum peccatoribus, & publicanis pranderet, ut illos ad meliorem vitam frugem revocaret, & quia fortè aliqui fuerunt obstinati, vel non perseveraverunt, non diu inter illos commoratur, sed in alium locum transit, ut patet ex subjecta statim discipulorum Joannis interrogatione hoc cap. 9. numero 14. ex quo habes documentum, cum peccatoribus agendum, ut depositis peccatis, cum justitia Deum obsequantur, aliter cum eis non commorandum, ne diuturnitate, pestilenter aliquid malitiæ suæ contagione distillant. Vide verbum Societas.

18. Ad quæstionem: cum Christus ad mensam discumberet cum peccatoribus, & publicanis, ad Domini discipulos dicunt Pharisei: Quare cum publicanis, & peccatoribus manducat manducatis? Quæ verba sic expendit D. Chry-

solus serm. 30. & ait: & quis est peccator, nisi qui se peccatorem negat? Magis ipse peccator est, & ut verius dicam, ipse jam peccator est, qui se jam non intelligit peccatorem; & quis injustus, nisi qui se judicat justum? non est opus sanis medicis, sed malè habentibus. Si vis curam agnosce languorem, non veni vocare justos, sed peccatores. His verbis pungit sanctus Doctor Phariseos, qui se maximè justos reputabant, & inde alios ut peccatores, & publicanos judicabant, qui cum Christo manducabant, in quo maximè ipsi Pharisei se ipsos peccatores, & iniquos declarabant: quis est peccator, nisi qui se peccatorem negat. Unde optimum medicamentum nostrorum peccatorum, est propria peccata agnoscere: si vis curam, agnosce languorem: Cujus ignorantia ex arroganti superbia factu prodiit; sicut ex humilitate propria conscientia agnitio: ex humili namque delictorum conscientia, virtutis perfectio auspicate venit.

16. Incognitus.

17. Textus.

18. Divitia carere diaboli.

Salvian.

19. Beda.

20. Adumbratur fortitudo convivii Eucharistici ad extirpanda vitia.

21. D. Nazian.

22. D. Nazian.

23. D. Nazian.

24. D. Nazian.

25. D. Nazian.

26. D. Nazian.

27. D. Nazian.

28. D. Nazian.

29. D. Nazian.

30. D. Nazian.

QUESTIO IV.

Quare Christus D. peccatores, & publicanos admittit ad mensam?

Ait Text. n. 10. Factum est discumbente eo in domo, ecce multi publicani & peccatores venientes discumbebant cum Jesu, & discipulis ejus, quod explicavi citato c. 27. q. 11. 12. 13. 14. & 15. Nunc vero adde, & obiter nota, quod cum ægrè illud pertulissent Pharisei, Christus respondit, non veni vocare justos, sed peccatores: Quæ verba ponderans D. Chrysol. serm. 28. sic ait: sic dicens, non repulsi justos, sed injustos, qui se mentiebantur, exclusi. Christus ergo quoad peccatores venit, peccata delere voluit, cum peccatoribus voluit commorari: Christus D. cum in præsentem ait, non veni vocare justos: verè, ac proprie justos non exclusit à se, sed justos falsos, & apparentes, hypocritas nempe, qui cum sint verissime injusti, se eximè justos mentiuntur, venit vocare peccatores; peccata delere voluit, cum peccatoribus voluit commorari: Venit vocare peccatores, ut in eis peccata deleret, ut ita justos faceret, ut eos secum haberet, ut patet in Matthæo: at verò si in peccatis perduraverint, cum peccatoribus voluit commorari: Est Dominus in præsentem cum peccatoribus, & publicanis pranderet, ut illos ad meliorem vitam frugem revocaret, & quia fortè aliqui fuerunt obstinati, vel non perseveraverunt, non diu inter illos commoratur, sed in alium locum transit, ut patet ex subjecta statim discipulorum Joannis interrogatione hoc cap. 9. numero 14. ex quo habes documentum, cum peccatoribus agendum, ut depositis peccatis, cum justitia Deum obsequantur, aliter cum eis non commorandum, ne diuturnitate, pestilenter aliquid malitiæ suæ contagione distillant. Vide verbum Societas.

Ad quæstionem: cum Christus ad mensam discumberet cum peccatoribus, & publicanis, ad Domini discipulos dicunt Pharisei: Quare cum publicanis, & peccatoribus manducat manducatis? Quæ verba sic expendit D. Chry-

solus serm. 30. & ait: & quis est peccator, nisi qui se peccatorem negat? Magis ipse peccator est, & ut verius dicam, ipse jam peccator est, qui se jam non intelligit peccatorem; & quis injustus, nisi qui se judicat justum? non est opus sanis medicis, sed malè habentibus. Si vis curam agnosce languorem, non veni vocare justos, sed peccatores. His verbis pungit sanctus Doctor Phariseos, qui se maximè justos reputabant, & inde alios ut peccatores, & publicanos judicabant, qui cum Christo manducabant, in quo maximè ipsi Pharisei se ipsos peccatores, & iniquos declarabant: quis est peccator, nisi qui se peccatorem negat. Unde optimum medicamentum nostrorum peccatorum, est propria peccata agnoscere: si vis curam, agnosce languorem: Cujus ignorantia ex arroganti superbia factu prodiit; sicut ex humilitate propria conscientia agnitio: ex humili namque delictorum conscientia, virtutis perfectio auspicate venit.

Secundò, Beda in cap. 2. Marci, optimè considerans, quod Christus publicanos, ac peccatores excipit ad mensam, ait: Ecce multi publicani, & peccatores venientes discumbebant cum Jesu. Ibat enim Dominus ad convivium peccatorum, ut occasionem haberet docendi, & spirituales invidiosioribus suis praberet cibos, quod in mysteriorum figuris congruit. Valde mysteriose Christus peccatores, & publicanos venientes ad se, ad mensam recipit: Quod in mysteriorum figuris congruit: In tali convivio innuebantur Eucharisticæ dapes, quæ post penitentiam valde salutare sunt ad extirpanda vitia, & ad virtutes fitmandas, ac radicandas. Nam in sacro Eucharistico epulo, ut ait D. Nazian. Orat. 37. inesse vim illam vitiosarum affectionum consumptricem. Unde quo nequior, & flagitiosior fuerit homo, hujus celestis cibi interveniente penitentia, magis indigus est: inde Christus peccatores ad se venientes in convivio Eucharisticæ præfigurativo excipit.

Ait Isaias 33. num. 16. Iste in excelsis habitabit: monumenta saxorum sublimitas ejus: panis eius datus est, aqua ejus fideles sunt: Vatabluz. Ubi habetur momenta saxorum, posuit asylum ejus: Hoc asylum, quod Vates in spiritu prophetico in vidit in Ecclesia Catholica; estne arx quædam ex quadratis lapidibus, vel murus æneus, seu columna ferrea? minime: Panis eius datus est: est celestis panis, quo anima ita fortissimè munitur, ut omnibus hostibus fiat inaccessible, & ideo pro robustissimo monumento datur Christianis hic panis, cujus gratiarum aquæ fidelissimæ sunt in his, quæ præstant, & promittunt. D. Justinus Martyr in Dialogo contra Tryphonem ait; illud quidem perspicere potest, in hac etiam prophetia, de pane fieri mentionem, quem nobis Christus D. ad constituendum tradidit.

Hoc celesti pabulo passiones franguntur, appetitiones domantur, concupiscentiæ inhibentur, & omnis hostilis calliditas, ac vis eluditur. D. Ignatius Martyr Epist. 11. ad Philipp. ait: Date operam, & crebrius conveniatis ad Eucharistiam, & gratias Deo agendas, & ad Deum laudandum; cum enim assidue in idem conveniatis, destruantur vires satana; & irrita ejus revertuntur sagitta ignita ad peccatum: Cum hoc sacro panis monimine securi, & tuti sumus, ab omni inimicorum incurfu, proindeque nihil

19. Beda.

20. Adumbratur fortitudo convivii Eucharistici ad extirpanda vitia.

21. D. Nazian.

22. D. Nazian.

23. D. Nazian.

24. D. Nazian.

25. D. Nazian.

26. D. Nazian.

27. D. Nazian.

28. D. Nazian.

29. D. Nazian.

30. D. Nazian.

hil timendum est à nobis, tanquam jam securis de victoria.

- 22. In cuius rei figura, cum populus Israëliticus egredere de Agypto, & juxta mare castra metatus esset, respiciens post tergum, vidit Pharaonem cum exercitu magno: Viderunt Agyptios post se, & timuerunt valde: Exod. 14. n. 10. Dominus tamen pugnavit pro Israël, & manu forti subvertit Pharaonem cum omni suo exercitu in mari. Ibidem num. 28. Inde profectus Israël, cum venisset Raphidim, egressus Amalec cum magno exercitu, mandat Moïses Josue: elige viros, & egressus pugna contra Amalec: Exod. 17. n. 10. Barbarum magnus Deus gloriosa victoria debellavit, ac destruxit; Cur modo Israël non dicitur timuisse, ut antea factum est viso Pharaone; cur modo Israël evaginato gladio pugnat cum Amalec; cum Pharaone non fuit permillum à Deo pugnare; quoniam tantæ rei causa. Quando res erat cum Agyptio, adhuc Hebræus non erat Angelico pane corroboratus, & ideo hostem timet, & non permittit cum eo bellum gerere; At cum Amalec jam cœlestis panis descenderat. Exod. 16. n. 15. Iste est panis quem Dominus dedit vobis ad vescendum. Qui & metum ab animo abegerat, & vires, & manus ad pugnam fortes reddebat. D. Nyssen. ad lib. de vita Moïsis ait, cum cœlesti cibo usus fuerit, tunc non per alium fugat hostes, ipse pro seipso manus cum adversario conserit.

Quæstio excitata à discipulis Joannis.

QUÆSTIO V.

Quare discipuli Joannis cum Pharisæis coadunantur contra Christi Apostolos?

- 23. Post superius dicta de vocatione Matthæi; ait noster Evangelista hoc cap. 9. num. 14. Tunc accesserunt ad eum Discipuli Joannis, dicentes: quare nos, & Pharisæi jejunamus frequenter, discipuli autem tui non jejunant: quod explicavi tom. 2. cap. 28. per sex quæstiones. Nunc verò addo.
- 24. Et iterum veniat hic Chryzologus. Ibi stridit datus serm. 31. & ait: Cum Discipulis Joannis, quæ societas Pharisæis, nisi quia junxerunt invidia, quos sejunxerat disciplina? Hinc jam sua perdidit jura zelus: junxit, disjungere consuetus. Iudæi postponi Moïsem Domino non conferebant: Discipuli Joannis Christum volebant Joanni ullatenus anteferrî; sic in Christum fremebant usque livore communi. Superba interrogatio ambitione plena, supercilioque Pharisæico, in qua multa reprehendenda sunt, & maxime inter cætera jejunii jactantia, dum inedia corporis arrogantiam nutrit, fastusque zelus arctioris disciplinæ penicillo coloratus, stimulus crudeli odio, & invidia, quod Pharisæi in sua pessima doctrina enutriti, tanta malitia conveniant contra Christum; non est mirum, sed discipuli Joannis, qui ejus doctrina

Cœlestis panis metum excutit, vitiorum parat.

Nyssen.

Maxime iniquorum concordia ad perniciem innocentia consuevit.

erant illuminati, de Christi mirabilibus cum Pharisæis uniantur adversus Christum, valde mirum est: sanè hinc jam perdidit jura zelus: junxit, disjungere consuetus: Ecce jam zelus perdidit jura bonitatis suæ, dum perniciosè studet concordia ad socios Pharisæos discipulis Joannis adversus innocentiam, falsato disciplinæ obsequio, vanitati contrarius, justitiæ adversarius, & confederatus hostis adversus omne bonum. Conspirant Discipuli Joannis; cum ut Christum arguant, unus tantum in hoc capite legitur Matthæus, qui ipsum sequatur, ut ejus cœlestem benedictionem obtineat.

Jam proximus morti Jacob volens multis prædicationibus filios suos benedicere, ait ad eos. Congregamini filii Jacob. Audite Patrem vestrum Israël. Genes. 49. num. 2. ad quæ verba optimè addubitat Origenes hom. 17. ait: Forsitan quæres, quare filii Jacob dicuntur, qui congregamini: Israël dicitur, qui benedicit eos: Idem erat Pater, qui congregabat filios, & eos benedicebat. Cur ergo Jacob, dum congregat; Israël verò dum benedicit; Jacob, id est, supplantator. Genes. 27. n. 36. Israël autem, videns Deum; qui autem supplantat, suâque astutiâ alios devincit, facile valet eisdem congregare, ac in unum adducere; qui autem Deum videns est, et si non facile congregat, & suos in unum cogitat, faciliter tamen benedicit, frustra precatur, & magnifice impetrat: ergo varia nomina, Jacob, & Israël, pro munerum varietate partuntur.

Secundò. Iterum repeto verba Chryzologi proximè data. Cum discipulis Joannis, quæ societas Pharisæis, nisi quia junxerunt invidia, quos sejunxerat disciplina? Hinc jam sua perdidit jura zelus: maxime arguendi sunt de vitio Discipuli Joannis, qui arguebant eum, quem magistrum sui vocibus sciebant maxime prædicatum, ac laudatum, ut jungantur Pharisæis, quos à Joanne noverant condemnatos, sed invidia fomento cæca malignitas, zeli pallio minime dissimulare potest, & multos sibi sociat, ut auctiori numero, & copia perniciosius sæviant; quia tibi justitiæ ratio deficit, à multitudine suffragium quaeritur. Zelus secundum virtutem, numerum non subornat, socios non ambit, simplici virtute contentus. Hinc jam perdidit sua jura zelus: de jejuniis Discipulorum Christi interponitur querimonia, non enixa lege, & præcepto, quod nullum ad hoc producit, sed ex fomento odii, & invidiæ, quam malignitas composuerat.

Cum sanctissimus Pater Elias mirabiliter per tarbinem ascenderet in Cœlum, Elias autem videbat, & clamabat, Pater mi, Pater mi, currus Israël, & auriga ejus. 4. Reg. 2. num. 12. Cum Elias ascendit in cœlum, vocatur currus, & auriga, ut dicitur 1. Machabæor. 2. 48. Elias dum zelat zelum legis, receptus est in cœlum? & tunc dicitur currus, & auriga. Galfridus in Allegoriis veteris Testamenti apud Tilman. ait: Currus Israël & auriga, eadem gratia est, quæ vobis, & dirigit; nam zelus absque scientia, currus est sine auriga. Elias currus, & auriga; currus sustinet pondus, ac onus eorum, quos portat; Auriga mente, & ratione dirigit, & gubernat ad finem, & locum. Elias populi prædicator, Doctor, ac veluti superior totius populi pondus sustinet, & portat, eorum

Genes. 49. Origenes. Qui supplantat, gans qui Deum vidit, benedicit.

26. D. Chrysol.

Bonus Zelus recta ratione, & non indiscrete agit.

27. 4. Reg. 2.

1. Machab.

Galfridus.

Zelus absque scientia currus sine auriga.

mores, errores, ac etiam opprobria patienter tolerando, & ut verus auriga, virtutis zelo motus, secundum rectam rationem dirigit, gubernat, ac agit ad debitum finem cœlestis patriæ. Nam zelus absque scientia, currus est sine auriga: Currus sine auriga perniciosus equis vectus, non ad debitum finem, sed ad præcipitium rapitur. Discant Prælati, quod tanquam curus patienter, & sæpe gravatè vehendo, serant subd os ut prudenti rationis zelo eos dirigant, ne districte iudicere zelo agitari, dum cogitant augmentum, inevitabili casu miseram ruinam negoriantur.

Mulier sanguinis fluxu sanata.

QUÆSTIO VI.

Quare mulier sanguinis fluxu laborans, à tergo tantum intendit tangere vestimenta Christi?

- 28. Textus. Ait Evangelista hoc cap. 9. num. 20. & 21. Et ecce mulier, quæ sanguinis fluxum patiebatur duodecim annis, accessit retro, & tetigit fimbriam vestimenti ejus: dicebat enim intra se, si tetigero tantum vestimentum ejus, salva ero: quod explicatum est à nobis cap. 19. q. 7. 8. & 9. tom. 2. & considera summam mulieris humilitatem, quæ ex modestia non audebat se ante oculos Domini præsentare, sed à tergo stabat, ut notat D. Chryzostom. citatis locis; & ita præ humilitate non audebat verba proferre, sed tantum intra se dicebat, si tetigero tantum, &c. sed tam magnam, & præclaram virtutem occultat, & abditam, Christus interrogando manifestat, ut notat Div. Chryzologus serm. 3. & ait: Interrogat, non quod sibi esse occultum, requirit; sed id ipsum sibi bene esse cognitum sic demonstrat, dum taliter querendo cunctis ignorantibus solus aperit, quod latebat. Nostra virtus ita sit occulta, ut cunctis ignorantibus, solus Deus, qui est cognita, & manifesta, illam declaret, & aperiat.
- 29. D. Chrysol. Ad quæstionem: Cur mulier non intendit tangere corpus Jesu, sed tantum vestimentum, & ex solo vestimenti tactu sibi promittebat virtutem ad sanitatem suam. D. Chryzolog. serm. 34. In Christi fimbria, Divinitatis totam videbat inhabitare virtutem: Cum mulier crederet, in Christo inesse veram Divinitatem, inde merito putat, tunicam non solum esse ad indumentum, sed etiam ad omne bonum communicandum, ac infundendum. Ait Salomon Proverb. 31. num. 10. Mulierem fortem quis inveniet? mulier valde infirma, & debilis ex se est, quis eam potest fortem invenire, nisi solus Deus eam inveniendo fortem effecerit: Dei enim proprium est suas communicare virtutes illis, qui ad eam accedunt. D. Augustin. serm. 217. de tempore: Mulierem fortem quis inveniet? ait: Quis alius, nisi Christus? non autem eam fortem invenit, sed inveniendo fortem effecit. Expende ultima verba: Mulier ex se infirma, & eam fortem Chri-

28. Textus.

D. Chrysol.

D. Chrysol. Nostra virtus ita sit occulta, ut soli Deo sit nota, & ipse eam manifestet.

29. D. Chrysol.

Deus suam virtutem communicat accedentibus ad eum. Prov. 31.

D. August.

stus non invenit: Sed inveniendo fortem effecit.

Secundò. D. Macharius hom. 20. ait: Postquam tetigit vestimenta Domini, exsiccatus est fluxus fontis impuri illius sanguinis, & ita omnia anima habens fontem pravatum, & immundarum cogitationum, si accesserit ad Christum, & verè credens deprecata fuerit, sanitatem consequetur ab incurabili affectionum fonte, ac deficiens exsiccatur fons ille, qui cogitationes immundas producebat per virtutem Jesu solius: Ex solo tactu mulier sperabat salutem, cur non magis timet suo pestilenti tactu inficere Jesum, quam ab ipso salutem impetrare? mulier divina fide illuminata jam credebatur omne venenum effugere, ac evanescere ad Christi præsentiam? ac proinde cum ad Jesum accederet, quod omnis mulieris languor, ac infectio procul abiret, sic & anima: Si accesserit ad Christum, & verè credens deprecata fuerit, sanitatem consequetur, ab incurabili affectionum fonte. Totum virus iniquarum voluptatum exortum ab inordinatis appetitibus, profus evanescet, ubi Christus efflaverit.

Proverb. 20. num. 1. dicitur: Luxuriosa res vinum: At de vino instituto à Christo D. ait Zacharias: quod germinat virgines, c. 9. n. 17. Quid enim ejus bonum est, quid pulchrum ejus, nisi frumentum, electorum, & vinum germinans virgines: Ex radice Hebræica legitur: Vinum creans Virgines: Septuaginta: Vinum boni odoris ad Virgines: Quod hæc possunt stare: Salomon ait: quod vinum sit luxuriæ fomentum; Zacharias verò, quod ad ejus odorem germinat virgines; et si vinum in se luxuriosa res sit, tamen cum sit vinum Christi, ita ejus natura evacuat ut non solum res luxuriosa non sit, sed & luxuriam destruat, & ad ejus odorem virgines creentur, ac producantur.

Dicitur sapient. 1. n. 7. Spiritus Domini replevit orbem terrarum, & hoc quod continet scientiam habet vocis: Duo de Divino Spiritu assignantur, & quod replet, & quod habet vocem: Aliquid repleti non potest nisi vacuum sit; nam qui in plenum mittit, non replet, sed effundit; quod autem in vacuum, illud implet: mittitur Divinus Spiritus in humana corda, quæ erant vacua, & exinanita omni virtute, justitiâ, ac sanctitate; ubi autem divinus Spiritus effluxit, statim omnibus cœlestibus bonis sunt repleta, & impinguata, Cum sanctus Romanus multas laudes in gloriam Dei præcinnisset, jubet Tyrannus ejus linguam amputari, sed tunc ille majori, ac expeditiori voce loquitur; si os erat evacuatum humanâ lingua, quomodo loqui potest? cum esset amputata lingua, illic advolabat Deus, illud elegantissimis vocibus replens venuste Eusebius Gallicanus serm. de sancto Romano Euseb. Gal. ait: Dammum non sentis in voce, cui Verbum regnat in pectore. Quam tibi taradum non est Divina Benignitas sanctos tuos in posterum glorificari? Subito impletur vacuum rediditæ vocis officium.

30. D. Machas.

Ubi Christus apparet omnis languor iniquitatis evanescit.

31. Prov. 20. Zachar. 9. Hebræus. Septuag.

Ad odorem Christi omnes pravitas evacuat.

32. Sapient. 1.

Evacuatum à carnalibus virtus repletur.